

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚ: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1,5, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 80.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

CENA
6 GROSZY

GENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pettytowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Niedziela k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Brojne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omiamej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń: w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 5 września:

Wschodni plac boju.

Front wojsk generała marszałka polnego, ks. Leopolda Bawarskiego, sytuacja nie uległa zmianie.

Front generała jazdy Arcyksięcia Karola:

W zaciętych walkach bataljony niemieckie odparły ponownie nieprzyjaciela, który wystąpił do kontrataku na południowy wschód od Brzeżan.

Wojska sprzymierzone wzięły w ciągu dwóch ostatnich dni 2 oficerów i 249 żołnierzy do niewoli.

W Karpatach u naszych stanowisk wywiązały się mniejsze walki. Na południowy zachód od Żabia i od Szygotu trwa walka. Silne oddziały rosyjskie odparto krwawo na południowy zachód od Fundul-Moldovi.

Zachodni plac boju.

Wielka bitwa nad Sommą trwa w dalszym ciągu. Wojska nasze przeciwstawiają się szturmującemu nieprzyjacielowi w zaciętych walkach na froncie, szerokim 20 kilometrów, od Barleux aż na południe od Chilly.

Na prawym brzegu Mozy odparliśmy nowe natarcia Francuzów na linje nasze na wschód od Fleury i na zdobyte przez nas w dniu 3 września stanowiska w pobliżu wawozu Souville.

Balkański plac boju.

Wojska niemiecko-bułgarskie szturmowały do umocnionych stanowisk przednich przyczółka mostowego Tutrakam.

Miasto Dobrycz zdobyli Bułgarzy. Kawalerja bułgarska rozpraszala wielokrotnie bataljony rumuńskie.

Samoloty morskie niemieckie obrzuciły bombami Konstancę i lekkie okręty wojenne rosyjskie. Nasze statki powietrzne obrzuciły bombami, z dobrym skutkiem, Bukareszt i urządzenia wojskowe w Ploesti.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 4 września:

Wschodni plac boju.

Front przeciwko Rumunji.

Starcia oddziałów przednich Ogień artylerji. Żadnych zmian w położeniu.

Front wojsk gen. kawalerji Arcyksięcia Karola.

Rosjanie dniem i nocą skierowują swe usiłowania do przełamania frontu sprzymierzeńców w Karpatach. Na licznych punktach doszło do zaciętych walk. Ataki nieprzyjaciela odparte zostały za pomocą ognia lub walk na bagnety i granaty ręczne. Małe, miejscowe sukcesy, które Rosjanie odnieśli na południowym-zachodzie od Fundul-Moldovi, w okolicy przełęczy Tatarskiej, za pomocą

kontrataku, po większej części uczynione zostały spornymi. Nieprzyjaciel ponosił ciężkie straty. Także na południowym-wschodzie od Brzeżan nie przyniosły przeciwnikowi żadnych korzyści, jego walki obfitują w straty. O mały kawałek rowu (toczy się jeszcze walka.

Front wojsk gen.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Na północy od Zborowa, pomiędzy Swiniuchami a Szelwówem, na Wołyniu ponownie załamały się liczne, przy pomocy dużych mas poprowadzone ataki nieprzyjaciela.

Włoski plac boju.

Nie zaszyły żadne szczególne wydarzenia.

Balkański teren walk.

Na wschodzie od Flora (Valona) natarcie włoskie zostało w całości odparte. Nieprzyjaciel musiał ustąpić na lewy brzeg Wojsy. Wszystkie nasze stanowiska znajdują się znowu w naszym posiadaniu.

Zastępca szefa sztabu generalneg.

v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

Urzędowo donoszą, d. 3 września.

Front zachodni.

W okolicy Rygi zaatakował nieprzyjaciel bataljony lotew kie, które przeszły do kontrataku i odparły przeciwnika.

W Galicji, w okolicy Dołoczevska walki trwają. Na południe od Rafajetowa i w okolicy Góry Capul, w okolicy Dorny Watry po odrzuceniu przeciwnika, owdładneliśmy wzgórzami. Kontratak, w celu odebrania stanowisk utracanych, odparliśmy, biorąc 300 jeńców.

Front kaukaski.

Zacięte walki trwają w okolicy wsi Oghnut. Odparliśmy atak nieprzyjaciela około wsi Tschoruk i wzięliśmy 1 działo.

Komunikat rumuński.

BUKARESZT. (B. W.) Urzędowo donoszą 3 września:

Po szczególnie ożywionych walkach obsadziliśmy miejscowość Borsek i wzgórze i na zachód od tego miasta. Zamieszkała okolica Sekeli jest całkowicie w naszym posiadaniu.

Na froncie południowym nieprzyjaciel przekroczył całkowicie granicę Dobrudzy. Na południe od Bazarjicu odrzuciliśmy nieprzyjaciela. Przeciwnik ostrzeliwał Islaz i Casfat.

Trzy hydroplany nieprzyjacielskie obrzuciły bombami Konstancę. Rany odniosło wiele dzieci i kobiet.

Artylerja Rumunji.

WROCLAW, 5 | 9. „Breslauer General-Anzeiger“ donosi z Kopenhagi: Jak się dowiaduje zaufany naszego korespondenta w Petersburgu, w ostatnich dniach odesłaly cztery ciężkie baterje haubic z Rosji do Rumunji.

Jedna 28-centymetrowa baterja nadeszła wprost z zakładów Putilowskich, podczas gdy inne armaty zabrano z frontu rosyjskiego.

Jak zapewniają, artylerja rumuńska cierpi na dotkliwy brak takich armat, przedewszystkiem zaś na brak odpowiedniej amunicji.

Rokowania pomiędzy rządem rumuńskim a rosyjskim dowództwem o zaopatrzenie artylerji rumuńskiej wykazały, że brak amunicji, szczególnie dla tych formacji, które są uzbrojone w armaty Kruppa.

Ponieważ zaś właściwie armaty Kruppa stanowią więcej niż trzy czwarte całej artylerji rumuńskiej, więc stąd powstały trudności.

Rosyjskie dowództwo naczelne okazało gotowość wysłać amunicję do armat Kruppa, ale w każdym razie jest jej niewiele. Szczególniej mało jest amunicji do armat 15-centymetrowych.

Mikołaj Mikołajewicz głównodowodzącym na Balkanach.

STOKHOLM 5—9. Dzienniki rosyjskie donoszą że w tych dniach ogłoszony ma być ukaz, mianujący wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza głównodowodzącym armji rosyjską na Balkanach.

Ks. Leopold Bawarski.

BERLIN, 2 | 9. Gen.-Feldmarszałek ks. Leopold Bawarski otrzymał obecnie, jak donoszą gazety niemieckie, „linję“ frontu, którą dotychczas dowodził gen. feldm. von Hindenburg, mianowicie od Rygi do Brodów. Gen.-feldm. ks. Leopold znajduje się już od 13 miesięcy na froncie wschodnim; przed rokiem przeszło jego armji przypadło w udziale wzięcie Warszawy.

Portugalczycy w Salonikach.

GENEWA, 5 | 9. Według paryskiego „Matina“, grecki dziennik „Embros“ donosi o przybyciu do Salonik oddziału artylerji portugalskiej oraz o rychłym wylądowaniu 15,000 armji portugalskiej.

O pokój.

KRAKOW, 5 | 9. Pisma galicyjskie donoszą, że rosyjskie partie prawicowe usilnie pracują nad niedopuszczeniem do kampanji zimowej i nad przygotowaniem do rokowań pokojowych, uważają bowiem, że jeszcze jedna kampanja zimowa spowodowałaby ekonomiczną katastrofę Rosji.

Groźny stan w Grecji.

Rządy koalicji w Grecji.

KOPENHAGA, 5 | 9. Według telegramu otrzymanego w Paryżu z Aten wiadza rządowa w Grecji przeszła zupełnie w ręce koalicji.

Wysadzone na ląd wojsko angielsko-francuskie zamyka wszędzie oddziały wojskowe greckie, oświadczaając swą wierność królowi, zmusza je do poddania się i rozbiera. Komendanta Trukopisa wtrącono do więzienia.

Chóry król znajduje się w zamku Tatoi, gdzie faktycznie jest uwięziony.

Nad jego korespondencją listowną i telegraficzną rozciągnięto jaknajszerszy dozór. Rozciśniony przez agentów koalicji bunt rozprzestrzenia się coraz bardziej.

Venizelos.

STOKHOLM, 5 | 9. Ustąpienie Zaimisa jest kwestią najbliższych godzin. Venizelos przygotowany jest do objęcia rządów. Wystąpił on do Sydney Times telegram, w którym wyraża ubolewanie, iż Grecja jeszcze się nie przyłączyła do koalicji, spodziewa się jednak, że zjednoczenie Grecji z koalicją w najbliższej przyszłości stanie się faktem dokonany.

Niepodległość Krety.

BERLIN, 5 | 9. „Central News“ donosi z Rzymu: Ludność Krety postanowiła ogłosić niepodległość wyspy i zamianować Venizelosa prezydentem.

Bułgarzy zajęli Eleutoral.

GENEWA, 5 | 9. „Petit Journal“ dowiaduje się z Aten, że w ostatnich dniach Bułgarzy zajęli Eleutoral, skąd wycofano 6-tą dywizję grecką, przeniesioną tam już dawniej z Serresu.

Zajęcie Aten.

LUGANO 5 | 9. Mediolański dziennik „Secolo“ donosi, że wojska angielsko-francuskie zajęły Ateny, aresztując urzędników poselstwa niemieckiego i austriackiego. Tych ostatnich zatrzymano strzałami, gdy chcieli odjechać samochodem do Eleusis.

Biblioteka Uniwersytetu warszawskiego.

BERLIN, 5 | 9. Według „Berliner Tageblattu“, „Russkija Wiedomosti“ donoszą, że poseł Harusewicz wystosował do rosyjskiego ministra oświaty hr. Ignatiewa memoriał z żądaniem wyjaśnienia, co się stało z biblioteką uniwersytetu warszawskiego, wywiezioną do Moskwy.

Harusewicz zaznaczył w memoriale, że biblioteka jest cenną własnością narodu polskiego. Wprawdzie biblioteka została umieszczoną w gmachu uniwersytetu warszawskiego, ale pomimo to stanowiła odrębną całość.

Ponieważ obecnie uniwersytet przeniesiono do jednego z miast rosyjskich, więc Harusewicz zapytuje o dalsze losy biblioteki.

Hr. Ignatiew odpowiedział, że biblioteka należy do uniwersytetu i jej los jest całkowicie związany z losem uniwersytetu.

W ten sposób po raz drugi w historii zdarza się, że Rosjanie zabierają sobie na własność najznakomniejszą bibliotekę polską.

Jak wiadomo, największa biblioteka zabrana z Warszawy, hr. Żałuskich, znajduje się w Petersburgu już od stu lat.

„Jeszcze Polska nie zginęła“ w kinematografie.

Do prezydium miasta Krakowa nadeszło pismo N. K. N. zawiadomieniem, że pewna firma zamierza wykonać w Krakowie zdjęcia dla wystawienia utworu melodramatycznego Maksymiliana Strąnskiego p. t. „Jeszcze Polska nie zginęła“ z której to filmy po wykonaniu polażą, czystego dochodu będzie przeznaczona na rzecz funduszy pomocy dla wdów i sierot po poległych legionistach.

Pismo zaznacza, że N. K. N. poznał autor Strąnskiego a przekonawszy się, że odpowiada celom propagandy idei legionowej, przyjął projektator nad przedsiębiorstwem. — N. K. N. prosi też prezydium miasta o pomoc przy wykonaniu zdjęć filmowych.

„Mały Polak“.

Jak donosi „Dziennik Narodowy“ na łamach „Gazety Polskiej“, wychodzącej w Moskwie, w numerze z d. 11 sierpnia p. Es-zet (Stanisław Żytkowski), dziennikarz warszawski, zamieścił następujący wierszyk satyryczny:

Kto ty jesteś?
Polak mały,
Czem się trudnisz?
Bratem wały,
A któż tobie
Sprawiał lanie?
Pst!.. drażliwe
To pytanie!
Kto w Warszawie
Rządził wami?
Frejer, Mejer,
Z kolegami.
Rzecz jest ważna,
Mów bez kpiny—
Kto was kształcił?
Apuhtiny.
Kto się w myśl twą
Silnie wraża?
Kogoś się bał?
Komisarza!
Czy chcesz wrócić
W kraj daleki?
Owszem; ale...
Bez opieki!!!...

KRONIKA

Przejazd legionistów.

Onegdaj o godz. 5 po poł. przybył do Częstochowy oddział legionistów ozdrowieńców z Kamińska w liczbie 87 szeregowców różnych półków pod komendą sierżanta Zdunku.

Po przenoconaniu w domu Hertza przy ul. Piotrowskiej, wczoraj rano legionieści spożyli śniadanie przygotowane staraniem Ligi kobiet, poczem udali się na Jasną Górę, gdzie wysłuchali Mszy św. i zwiedzili klasztor.

O godz. 1 po poł. oddział udał się pociągami do Koźienic do kadrów uzupełniających.

Z zebrania R. O. Okręgowej.

Onegdaj o godz. 5 po poł. przez Rady Opiekuńczej Okręgu częstochowskiego hr. Wł. Potocki z Parzymiech otworzył zebranie miesięczne ogólne członków na które prócz przewodniczącego przybyli pp. inż. Apanowicz, dyr. Dichman, ks. kan. Nawrocki, ks. Zmysłowski z Blachowal, inż. B. Hłasko, dyr. Rutkowski, dyr. Austen, J. Cygański z Kamińska instruktorka ochron p. Moczydłowska, prócz tych był też obecny przedstawiciel p. Naczelnika powiatu.

Punkt pierwszy porządku obrad zapowiadał zjazd delegatów właścian z R. O. miejscowych celem nawiązania kontaktu z wsią. Uchwalono urządzić zjazd po ukończeniu robót w polach, więc około 15 października.

Budżet na miesiąc wrzesień uchwalono w sumie rb. 19,644 i postanowiono przesać do zatwierdzenia R. G. O. w stolicy. Omawiano też dłuższą sprawę budżetu ochron, które dostają z Warszawy rb. 665 tytułem zapomogi z Sekcji Opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Do porozumienia się z Sekcją Op. nad dziećmi i młodzieżą przy R. O. m. Cz. w sprawie ochrony na Nowym-Stradomiu, uproszono p. Austena.

W dalszym ciągu obrad p. L. Nieprzecki odczytał list R. G. O. w sprawie utworzenia przy R. O. Okr. komisji rejestracji strat w wielkim przemysle.

R. G. O. żąda wybrania tylko przewodniczącego komisji, którą two-

rzyć będą dwaj inżynierowie z Warszawy, którzy przybędą do naszego miasta, o ile, która z fabryk żąda dokonania rejestracji strat, wyrażonych przez wojnę. Na wniosek inż. Hłaski uproszono na prezesa tej komisji dyr. Butkiewicza, jako najbardziej kompetentnego w tej sprawie.

Przewodniczący zakomunikował zebranym, że p. Naczelnik powiatu zawiadomił R. O. Okr. o nadejściu do jego dyspozycji mk. 2000. z berlińskiego komitetu niesienia pomocy ubogim w Królestwie Polskiem. Suma ta, wobec wyczerpywania się funduszy w rzeczonym komitecie stanowi ofiarę za kwiecień, maj, czerwiec i lipiec i ma być rozdzieloną w sposób następujący jedna trzecia dla R. O. Okr., jedna trzecia dla R. O. m. Cz. i jedna trzecia dla Stow. niesienia pomocy ubogim żydom, prócz tego p. Naczelnik powiatu żąda sprawozdania szczegółowego z użycia tych pieniędzy w czasie najbliższym.

W sprawie dochodów z Wielkiej Kwesty w powiecie postanowiono użyć go na zakładanie ochron po wsiach, jako placówek najniezbędniejszych w wychowaniu zdrowego i silnego młodego pokolenia.

Tutaj zaznaczyć należy projekt wyznaczenia pewnej sumy na wykształcenie kobiet akuserek, któreby nosiły pomoc na wsiach chorym wieśniaczkom, korzystającym dotychczas z usług „lekarskich“ znachorów Niemierne ważną tę sprawę poruszoną przez p. Cygańskiego, postanowiono zbadać bliżej i rozpatrzyć na zebraniu następnem.

W kwestii nabycia w Warszawie skórzanych całych butów długich, cenie rb. 24 za parę, postanowiono zwrócić się do Centralnego Komitetu Zwyknościowego z prośbą o kupienie stu par w R. G. O. w Warszawie.

W wolnych wnioskach ks. Zmysłowski, proponował wydawanie ubogim zapomóg w naturze, a nie w gotówce co demoralizuje ludność i uczy żebractwa, w dalszym ciągu ten sam mówca poruszał sprawę koniecznego nawiązania kontaktu między R. O. Okr. i poszczególnymi R. O. miejscowymi we wsiach i miasteczkach, które nie przysyłają swych delegatów na zebrania miesięczne.

Ze swej strony zaznaczyć musimy, że na zebraniach miesięcznych R. O. Ok. nie mieliśmy sposobności urzędnia choćby delegatów wszystkich Rad powojniacalnych a nie przypuszczamy ani na chwilę, iżby członkowie ich ignorowali te posiedzenia.

Z zebrania rolniczego.

Onegdaj w sali biblioteki parafjalnej przy kościele św. Zygmunta przez częstochowskiego Tow. Rolniczego hr. Karol Raczynski ze Złotego Potoka otworzył zebranie udzielające głosu p. Moczydłowskiemu, który wygłosił dłuższą pogadankę rozporządzającą od sprawy nawozów sztucznych, które ukazały się na rynku, a są tylko bezwartościowymi falsyfikatami. Dalej zawiadomił zebranych, że częstochowskie Stow. Rolnicze otrzymało 20 korcy najlepszego żyta petkubskiego i sprzedaje go członkom kółek rolniczych w ilościach garncowych.

W tym celu należy się zgłosić do sklepu Stow., Krakowską 1 i zapłacić się w kartkę od prezesa kółka, zaświadczonego, że dany osobnik jest członkiem i że użyje żyta na zasiew. Jak wiadomo żyto to jest najlepszym i w czasach przedwojennych o-

trzymywano z niego 24 korcy plonu z morga ziemi. Prelegent zachęcał do siania siewnikiem, gdyż oszczędza się w ten sposób zboża i nawoływał do propagowania idei siewników. Sian należy od 8 września do 1 października, a praktyka wskazuje, że żyto wcześniej siane lepsze plony daje. Wśród prac po ukończeniu sprzętu p. M. zalecał zakładanie kiszonek tj. dołów głębokości łokcia w ziemi nieprzepuszczalnej, gdzieby można kisić różne liście z kapusty i inne, które po kilku tygodniach dają dobrą paszę dla krów.

Przy zakładaniu tego rodzaju kiszonek zwać należy, by nie dochochodziła do nich woda zaskórna.

W dalszym ciągu ten sam mówca oświadczył zebrany, że Sejmik powiatowy udzielił T-wu mk. 10,000 wobec czego instruktor T-wo będzie mógł lustrować poszczególne zagrody, gdyż T-wo nabędzie konta i prac nad udoskonaleniem rolnictwa w powiecie częstochowskim pójdzie w szybkim tempie, tembardziej, że roboty przy rejestracji strat w rolnictwie są już na ukończeniu, a zajęto to wiele czasu zarządowi Stow.

Wśród szeregu innych spraw mówca nawoływał, aby członkowie kółek zgłaszali się na półka doświadczalne, gdzie mogą zamienić garniec żyta swego na inne odmiany.

Dyr. Jelowicki oświadczył zebrany, że otrzymał pozwolenie na sprowadzenie dla Stow. Rolniczego pszenicy, którą już w przyszłym tygodniu będzie można nabywać, prócz tego proponował zastosowanie małych 50 litrowych parników kartofli na paszę, które można nabywać w składzie Stow.

Właściciel znanego zakładu ogrodniczego p. St. Jastrzębski nawoływał do uczciwej hodowli nasion i zaprojektował utworzenie w niedalekiej przyszłości związku hodowców nasion. Zebranie o godzinie 8 minut 15 zamknięto.

Z Rady Miejskiej.

Włorkowe posiedzenie 18-tu radnych miejskich otworzył w dużej sali gmachu Magistratu o g. 5 m. 15 prezes Rady dr. J. Marczewski wobec przedstawicieli Magistratu w osobach pp. nadburmistrza Knoblaucha, burmistrza Berneka, rady miejskiej Hoffbauera, Bandtkie—Stętyńskiego, dr. J. Markusfelda, J. Nowińskiego, rady prawnej mec. Kokowskiego, tudzież przedstawiciela zarządu Elektrowni Miejskiej inż. Schmidta.

Przewodniczył, jak zawsze, dr. J. Marczewski, który odczytał na występie porządek dzienny obrad, mianowicie punkty:

1. Zmiana kontraktu z Zarządem Przymusowym o oświetleniu miasta—

2. Przyznanie kredytu do rubli 10,000 na nowe szkoły miejskie—

3. Sprawa akumulatorów Stacji Elektrycznej i zmiana przewodników elektrycznych—

4. Projekt wprowadzenia nowych podatków miejskich, opracowany przez Deputację Podatkową—

5. Sprawozdanie Komisji Rady, wyznaczonej do rozpatrzenia bilansu—

Punkt ten omawiany nie będzie, gdyż, jak objaśnia przewodniczący Komisji, wiceprezes Rady p. Butkiewicz, bilansu jeszcze Komisja nie rozpatrzyła.

6. Wniosek nagły Magistratu, dotyczący przyznania rb. 9,000 Kredytu Doraźnej Pomocy na wrzesień.

Objęte punktem 1-ym zmiany w

kontrakcie akceptuje Rada bez dyskusji, wskutek czego:

Paragr. 1, który brzmiał: „Kontrakt zawiera się na czas od 1 maja 1916 aż do końca trwania Zarządu Przymusowego” teraz brzmieć będzie tylko: „Kontrakt zawiera się od 1 maja 1916”.

Par. 7, będzie teraz tej treści, że umowa trwa do końca marca 1917 i o ile do Nowego Roku 1917 nie zostanie wypowiedziana, przedłuża się automatycznie aż do rozwiązania, poprzedzonego półrocznym wypowiedzeniem.

Prócz tego do dawnych 13 tu paragrafów kontraktu dodaje się par. 14, zwalniający Zarząd Przymusowy od kontraktu, w razie niewypełnienia przez miasto obowiązków, z warunkowanych w par. 3, czyli zaprzestania dostarczania prądu dla wojska i urzędów tudzież dla Jasnej Góry.

Ożywiona dyskusja wywołała sprawę zamiany zarekwirowanych przewodników miedzianych na żelazne, oraz poniesienia kosztu tej zamiany. Radny p. Tomczyk jest zdania, że koszt rb. 18,000 nie powinien obciążać miasta. Podziela to zdanie dr. E. Kohn, zauważając, że wszak za miedź rekwirowaną będzie zapłacone, więc kto wie, czy zamiana ta materialnie się nie pokryje. Dr. Nowak stawia wniosek kompromisowy. Wreszcie p. Nowiński imieniem Magistratu oświadcza, że Zarząd miasta gotów jest udzielić objaśnień, wymagających tajemności obrad, co zostaje zastosowane.

Po wznowieniu jawności obrad prostą większością 9-ciu głosów zostaje uchwalone przyjęcie kosztów zamiany przez miasto.

Dalsza dyskusja z udziałem pp. dr. Marczewskiego, dr. E. Kohna, J. Nowińskiego i in. w sprawie wyznaczenia rb. 14,000 na odnowienie baterji akumulatorów doprowadziła do odłożenia tej sprawy aż do chwili poczynienia przez Magistrat pewnych zmian we wniosku, dotyczących obciążenia opłaty miasta na rzecz Zarządu Przymusowego.

Punkty 2 i 6, a więc rb. 10,000 na nowe szkoły i rb. 9,000 na wrzesień dla Doraźnej Pomocy bez dyskusji przyjęto.

Pozostały punkt 4 dotyczył wprowadzenia ogólnego podatku, obowiązującego wszystkich mieszkańców miasta. Z przemówień pp. Knoblaucha i referenta tej sprawy Bandtkiego wynika, że w projekcie uwzględniono zdolność płatniczą mieszkańców.

Rozpatrzenie tego projektu uchwalono odłożyć do wtorku 12-go września.

Cena kartofli.

Jak się dowiadujemy z Miejskiej Deputacji żywnościowej od d. 7 b.m. cena kartofli została ustanowiona w walucie niemieckiej, mianowicie Mk. 12.25 za korzec czyli za 2 marki wydawane będzie 46 funtów kartofli.

Kto będzie płacił walutą rosyjską albo bonami, ten zapłaci za korzec kartofli pp. 6 rb. czyli za 1 rb. otrzyma 46 funt. kartofli.

Częstochowianie w Kielcach.

Od dwóch tygodni w przedsiębiorzonym wytwornie teatrze „Apollo” dawniej „Lublika” w hotelu Polskim grupa dramatów, komedje i operetki trupa złożona wraz z orkiestrą 75 osób pod kierunkiem reżysera i muzyka znanego w Częstochowie p. Tadeusza Wołowskiego. Z nazwisk granych w Częstochowie spotykamy tu w dramacie pp. Komowicz, Jakubowska, Mallerowiczowa, Panczewska i inne. W operetce pp. Celińska, Kaczorowska, Kaczorowskiego, Orliczówna i in.

w balecie — Pawłowski. Repertuar bogaty prócz wielu sztuk patryjotycznych zawiera liczne nowe operetki z Krakowa. Teatr prosperujący znakomicie finansowo miejscowy obywatel i przemysłowiec p. Antoni Oładzki.

Częstochowanie w Lublinie.

Niektórych z częstochowian zaciekawia wiadomość, że znani w naszym mieście z dwuletniego pobytu aryteści pp. Antoni Miller, Antoni Piekaraki i zagrożona chorobą piersiową Janina Leonowiczówna, udali się obecnie do teatru dyr. Halickiego w Lublinie.

Kobyliak.

W uzupełnieniu onegdajszej wiadomości, podanej w liście do redakcji p. M. B. Hoffmana zaznaczymy, że kobyliak nie jest to szczaw koński, lecz tylko do szczawiu tego podobny i ma od niego węższy liść, a kwiat większy. Zresztą roślinę tę wystawiliśmy dla spopularyzowania w oknie kantoru naszego „Gońca Częstochowskiego”.

Z kuchnią Doraźnej Pomocy.

W kuchniach Doraźnej Pomocy w czasie od dnia 27 | 8 do 2 | 9 1916 wydano obiadów:

Kuchnia I, ludowa—po 5 k. 00, po 7 k.—1253, służbie—126, bezpłatnych—5,700, ogółem—7,069

Kuchnia II, ludowa—po 7 k.—690 po 10 kop—58, służbie—228, bezpłat.—6620, ogółem—7 584.

Kuchnia III, dla intel.—po 20 kop.—22, po 7 kop.—00, po 10 k.—00, służbie—84, bezpłatnych—1,406, ogółem—1,512.

Kuchnia IV, ludowa—po 7 k.—888, po 10 k.—00, służbie—144, bezpłatnych—9,679, ogółem—10,211.

Kuchnia V, dla chorych—służbie—35, bezpłatn.—963, ogółem—998.

Kuchnia VI, dla chorych—służbie—48, bezpłatnych—577, ogółem—626. Ogółem: po 20 kop.—22, po 7 k.—2,311, po 10 k.—56, służbie—666, bezpłatnych—25,945, ogółem—28,000.

Zapomóg wydano dla 200 rodzin, na sumę rb. 1,028 k. 80.

Kradzież koni.

Gospodarzowi Wawrzyńcowi Juza, ze wsi Kusiecia w gm. Olsztyn, skradziono przeszłej nocy z zamkniętej obory parę koni wartości rb. 876.

W sprawie podatku skarbowego.

Komisja ulgowa realizacji podatku skarbowego przyjmuje wpłaty 10 proc. należności podatku codziennie od g. 9 rano do 1 po poł. w biurze wsiadnem w lokalu Tow. Kredytowego m. Cz. ul. Panny Marii 55. Wszyscy właściciele nieruchomości, którzy wpłacają będą 10 proc. prosiłszy o przyniesienie do biura komisji wezwań rządowych.

Przypuszczamy, że ogół obywateli naszego miasta zrozumiał już należyte zadanie komisji ulgowej realizacji podatku skarbowego i wzorem obywateli Warszawy i Łodzi podda się dyskretywie komisji, zresztą przekonywują nas o tem liczne głosy obywateli naszego miasta, którzy widzą w działalności komisji jedyny środek, pozwalający wybrnąć niejednemu z przykrych konsekwencji niemożności płacenia podatku całkowitego.

Wybrana przez ogół komisja prosi pp. właścicieli nieruchomości o wpłacenie 10 proc. należności jaknajszybciej, a w każdym razie nie później, niż do 15 września r. b. Jak już ogłoszono ta komisja w odczynie do obywateli, wpłacone 10 proc. należności podatku rządowego będzie dowodem dla komisji, że wnosiłszy środki sobie korzystne z ulg, jakie ma na mocy układu z Władzami przez komisję zostaną przyznane, która może

się jednocześnie w obowiązku przestrzedz, że w przeciwnym razie zagrożony nam zapłaceniu całkowitej należności wraz z karą.

Z „Odeonu“

Zawsze dbały o dobór obrazów właściciel „Odeonu“ p. Krzemieński umożliwił bywalcom swego kinematografu zobaczenie szeregu wszechświatowej sławy artystów i artystek, występujących nie tylko w teatrach europejskiej miary, ale i pozujących w wolnych chwilach do kina.

Obrazy demonstrowane w „Odeonie“ nie drgają i nie psują oczu widza, czego nie da się powiedzieć o innych mrugających teatrach. Kie-

dy ukaże się obraz aktualny, natychmiast można go zobaczyć w „Odeonie“ czego dowodem jest demonstrowane obecnie „Poświęcenie Krzyża na stokach Cytadeli“. Wyjątkowo dobre zdjęcie pozwala częstochowi-
nom przyrzeć się karności i porządkowi, z jakimi kroczył pochod ludu warszawskiego do miejsc kaźni. Sze regi ciągną pod krzyż, by złożyć hołd pamięci bohaterów, członków rządu narodowego.

Na mównicy mamy możność ujżenia popularnych postaci, rektora uniwersytetu dr. Brudzińskiego, A. Zawadzkiego, Izzy Moszczeńskiej, M. Starzeńskiej weteranów z roku 63 i

wielu innych dlatego obraz jest wart zobaczenia.

Humor i Satyra. Podczas śledztwa.

— Tyś znalazł woreczek z pięć niedźmi?
— Ja, panie sędzio!
— A dlaczego nie odniosłeś go na policję?
— Bo była noc!
— Dobrze, a na drugi dzień zraniał?
— Bał wtedy już w woreczku nie było.

Śliwki węgierskie na pudry po 2,40 za pud do sprzedania Barylski Szkolna 15. 680-

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Program od wtorku 5-go do piątku 8-go Września 1916 roku.

CIOCIA KAROLI

Znakomita farsa w 4-ch częściach.
Mąż pod pantoflem
Komiczny.

Szpital dla zwierząt w Londynie
(bardzo ciekawa natura)

NA SCENIE:

INAUGURACYJNE PRZEDSTAWIENIE

nowego zespołu artystów teatru „Bi-ba-bo“ z Warszawy pod dyktando i artystycznym kierunkiem **Karola Wojciechowskiego** artysty teatru „Polskiego“. Prolog - wypowie p. Karol Wojciechowski „W moim saloniku“. Śpiew - Humor - Satyra!

Szczegóły w programach.

Ceny miejsc: Kupon do łoży kop 50. Krzesło parterowe kop 35. Galeria kop 25.

Teatr „ODEON”

Program od wtorku 5-go do soboty 9-go Września 1916 roku.

PUSTELNIK

FLOTA NIEMIECKA (z natury) | RAMILLO u DZIHICH (komiczny)

Tajemniczy dom (komedia)

NAD PROGRAM:

Poświęcenie Krzyża na stokach cytadeli warszawskiej,
na pamiątkę Bohaterów straconych 5 Sierpnia 1864 r.

Ostatnia nowość aktualna! — Jedyn egzemplarz!

Fragmety z Popisów gimnastycznych w dniu 27 Sierpnia w Częstochowie.

Ceny miejsce zwykłe. — Szczegóły w programach.

Restauracja „Apollo”

Nowości od dziś występy słynnego Nowości

„Renata?”

z nadzwyczajnym repertuarem. — Wejście bezpłatne.

Nabywajcie bilety

LOTEWI DOBROCZYNEJ 1916r.

Rady Głównej Opiekuńczej.

Główna wygrana 150,000 mk.

Cena całego losu 10 mk. 30 f.

Cena 1/2 części losu 2 mk. 6 f.

Ciągnięcie rozpocznie się 2 października 1916 roku.

W kraju i dla krajai

Redaktor i wydawca: D. W. Ilkoszewski

Kierownik Literacki: F. J. Galiński.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.

Pierwszorzędna Chrześcijańska Pracownia GORSETÓW

„JÓZEFY”

Nagrodzona Medalem
CZĘSTOCHOWA, ul. P. Maryi 46,
róg Szkolnej Nr. 1.

gorsety kroji paryskich i wiedeńskich higieniczne i do wyrównania figury szelki do prostego trzymania biustonosze, pasy i t. d. Pranie, reperacja i prze-rabianie. — Ceny umiarkowane. 1447

Szkoła rzemiosł
dla kobiet

Stanisław Ligęzówny

w Częstochowie, Teatralna 26.

Krój, szyje ręczne i maszynowe, haft biały, kolorowy i artystyczny, cerowanie zyczojane, deseniory, roboty klockowe tiulowe, szydełkowe, krzyżowe, na drutach, na siatce gobeliny, aplikacje, point lace, wyroby z rafii, guzikarstwo. Słójki drobny, wórkowy, papierowy, sznurkowy, słomiany, drewniany, gliniany, wyrzynanie, wypalanie, rysunki praktyczne, kopjowanie ze wzorów, kompozycje własne w zastosowaniu do wszelkich robót. Kwiaty. Malowane na szkle, drzewie, skórze i materiałach. — Szcołotkarstwo. Zapisy przyjmuje codziennie od 9 r. do 7 w.

Doktor BRONIAŁOWSKI

PAWEŁ BRONIAŁOWSKI
w Częstochowie przeprowadził się na ulicę Panny Maryi Nr. 21 obok Teatru Paryskiego.

Choroby skórne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł. Panie od 12-1 po poł.

Stanisław RUMSZEWICZ

wychowawiec uniwersytetu
charkowskiego,

ADWOKAT

w Częstochowie ul. Piękna № 4
(pierwsze piętro nad b. biurem
adresowem) Przyjmuje od 2-3 po
poł.

Od Administracji.

Uprzejmie prosimy Szanownych Prenumeratorów o łaskawe wpłacenie prenumeraty gdyż zalegającym zmuszeni będziemy wstrzymać wysyłkę „Gońca Częstochowskiego”.

Otwieram stancje dla noznic którym zapewnia się opiekę rodzicielską oraz żyłto dostatanie i zdrowe. Ulica Teatralna Nr. 17 J. Grudzińska 581-

Zostoklasiatka poszukuje korepetycji w zakresie 3-oh klas. Wiadomośc sklep „Janua” od 5-6 po poł. 678-

Zginęła księżeczka Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej № 6768. 676-

Mieszkanie do wynajęcia Fabryczna 11. Wiadomośc u stróża. 675-

Ryby żywe, Śledzie wędzone, Mięso jarskie, Masło, Marynaty i t. p. poleca St. Szczęśliński ul. Panny Maryi № 25. 681-

Odnajmie pokój umeblowany może być z obsługą i ze stołowaniem ul. Wieluńska № 38 sklep. 679-